

Interpellationssvar

Dnr 22KS81-2
2022-03-18

Kommunfullmäktige

Svar på Interpellation från Moderaterna (M) - Få i arbete med extratjänster

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 21 februari 2022, väckte William Elofsson - Moderaterna (M) följande interpellation.

”Enligt en ny rapport från Riksdagens utredningstjänst så har effekten av den arbetsmarknadspolitiska åtgärden extratjänst försämrats. Extratjänster är en arbetsmarknadspolitisk åtgärd vars syfte är att få arbetslösa att få ett arbete.

Sedan tidigare är det en mycket låg andel som går till en icke subventionerad anställning efter avslutad åtgärd men nu har siffrorna blivit än sämre. Sedan tidigare har Riksdagens utredningstjänst konstaterat att andelen som gått vidare till arbete utan stöd mer än halverades mellan åren 2017 och 2019 i Gävle kommun, se tabell 4.

Tabell 4: Uppföljning 90 dagar efter avslutad extratjänst, 2017–2019, Gävle kommun, andel av samtliga

	2017	2018	2019	2017–2019
Arbete utan stöd	10	9	4	5
Arbete med stöd^a	30	20	14	16
Studier	0	1	3	3
Program med aktivitetsstöd	50	53	70	66
Öppet arbetslösa	0	5	1	2
Övriga	10	12	7	8
Antal totalt	30	100	400	500

a) nystartsjobb, introduktionsjobb, moderna beredskapsjobb, lönebidrag och offentligt skyddad anställning
Källa: Arbetsförmedlingen (2020b)

I tabell 2 visas ny statistik för Gävleborgs län. I genomsnitt var det omkring 54 procent som gick vidare till ett program med aktivitetsstöd efter avslutad extratjänst medan enbart fyra procent gick vidare till arbete utan stöd. Andelen i arbete utan stöd 2021 uppgick till enbart tre procent, mer än en halvering jämfört med 2018.

Tabell 2: Uppföljning 90 dagar efter avslutad extratjänst, 2018–2021, Gävleborgs län, andel av samtliga

	2018	2019	2020	2021	2018–2021
Arbete utan stöd	8	3	4	3	4
Arbete med stöd	14	5	5	8	7
Nystartsjobb	14	15	9	14	14
Studier	5	8	12	8	8
Program med aktivitetsstöd	37	59	53	49	54
Öppet arbetslösa	6	2	3	4	3
Övriga	16	8	14	15	10
Andel totalt	100	100	100	100	100
Antal totalt	400	1 500	200	200	2 300

Anm: Underlaget för 2021 omfattar perioden januari-september. Antal och andelar är avrundade till närmsta hundratal respektive ental.

Källa: Arbetsförmedlingen samt egna beräkningar

Med anledning av ovanstående frågar jag kommunstyrelsens ordförande Åsa Wiklund Lång (S) följande:

- Vad anser ansvarigt kommunalråd om den låga andelen av individer som gått från en extratjänst till en reguljär anställning utan stöd?
- Vad avser ansvarigt kommunalråd vidta för åtgärder för att öka andelen som går vidare till ett arbete utan stöd efter arbetsmarknadspolitiska åtgärder i Gävle kommun nu när de ineffektiva extratjänsterna avskaffats?”

Ahmed Amin (S), Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens ordförande fick i uppdrag att besvara interpellationen.

Som svar på interpellationen vill jag anföra följande

Bakgrund:

I en interpellation från William Elofsson (M) till kommunalråd ställs frågor om extratjänster samt vilka åtgärder Gävle kommun avser vidta när denna form av subventionerade anställningar avskaffats. Elofsson frågeställningar är:

- Vad anser ansvarigt kommunalråd om den låga andelen av individer som gått från en extratjänst till en reguljär anställning utan stöd?

- Vad avser ansvarigt kommunalråd vidta för åtgärder för att öka andelen som går vidare till ett arbete utan stöd efter arbetsmarknadspolitiska åtgärder i Gävle kommun nu när de ineffektiva extratjänsterna avskaffats?

Yttrande:

Enligt direktiven för extratjänster skulle individer erbjudas som varit arbetslösa mer än 450 dagar. I vissa satsningar här i Gävle har man också riktat extratjänster till särskilt sårbara grupper på arbetsmarknaden som i högre grad är beroende av försörjningsstöd. I praktiken har extratjänster i många fall givits människor som aldrig varit etablerade på arbetsmarknaden i Sverige överhuvudtaget. Det blir helt missvisande att bedöma resultatet av extratjänsternas effektivitet enbart genom att mäta andel personer som får arbete på den reguljära arbetsmarknaden. Extratjänsten är ofta mer ett första steg på vägen i en flerårig process att rusta långtidsarbetslösa till arbetslivet och har också fördelen att den individuellt kan kombineras med studier, vilket var bristen med tidigare åtgärder riktat till den här målgruppen. Tiden i extratjänst har också begränsats.

De omfattande förändringarna i den statliga arbetsmarknadspolitiken och den ryckighet som varit resultatet av det politiska läget på nationell nivå har medfört stora svårigheter att kunna arbeta med individerna långsiktigt. Arbetsmarknad- och stöd har kunnat se att många personer som varit på en extratjänst gjort stora framsteg men på grund av ändrade direktiv i den statliga arbetsmarknadspolitiken har de inte kunnat fortsätta rusta individerna till arbete på den reguljära arbetsmarknaden.

Kommunens arbetsmarknadsverksamhet är ett komplement till den statliga. Deras erfarenhet som också delas av kommuner runtom i landet är att kommunen får ansvaret om de som står allra längst ifrån arbetsmarknaden. Personer som har låg utbildningsnivå, liten/ingen arbetslivserfarenhet och i många fall dåliga kunskaper i det svenska språket.

Subventionerade anställningar är ett bra verktyg för att kunna ge arbetslösa individer tillträde till arbetsmarknaden. Mycket forskning som bedrivits inom området pekar på att insatser där personerna får vara på en arbetsplats ger bästa effekterna för att rusta kompetensen. Därför kommer kommunen i sin samverkan med Arbetsförmedlingen även fortsättningsvis nyttja de möjligheter som kan uppstå som alternativ till extratjänsterna. I dagsläget pågår diskussioner om de s.k. introduktionsjobben.

Kommunens arbetsmarknadsverksamhet handlar dock inte bara om subventionerade anställningar och lokalt har vi reformerat arbetsmarknadspolitiken under de senaste åren. Hur vi använder våra egna medarbetare som vägledare för personer med försörjningsstöd, skapar meningsfull sysselsättning till personer med psykisk ohälsa/funktionshinder samt hur vi lyckas utveckla vår vuxenutbildning är bärande delar i kommunens verksamhet för att stödja individer till arbete genom utbildning för att bli självförsörjande.

De förändringar som gjorts inom Valfärd Gävle i dessa delar ger kommunen större möjligheter att rusta individer till egen försörjning via arbete. Det handlar om de insatser som erbjuds på bland annat Jägargatan (Arbos), Vuxenutbildningen och aktivitetshuset Nygatan 26.

Som exempel kan nämnas satsningen på förändringsledare inom Arbos som kan stödja och vägleda försörjningsstödstagare i sin kompetensresa, ökade möjligheter för dessa individer att få ett mer individanpassat stöd, ökade möjligheter till yrkesutbildning, utökat stöd till elever på vuxenutbildningen, kombinationsutbildningar för SFI elever.

Ahmed Amin
Ordförande
Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnden

